

# ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник издаје се сваког јутру. Цена му је годишња 5 форинти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнике у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 41.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожкић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Бев поваца никакве се не уважавају наручбине.

## Наш занатлијски сталез.

(Наставак.)

Речено је, да ће се завођењем помоћних каса основаних на принципу узајамног потпомагања, уклонити већим делом оскудица у капиталу код наших занатлија. Начин на који те касе организовати ваља, познат је, о томе је говорено у овоме листу већ другом приликом. Споменили смо неколико пута и штетну навику, која постоји мање-више код Срба у погледу на занатлијски сталез и како се услед те навике не посвећују радо имућније и образованије стихије занатлијској радњи. Препоручили смо, да се ваља из свих сила заузети, да се та предрасуда у народу искорени. Нама се чини, да је и то један од узрока, што се српски свет особито по варошима толико губи. То је већ по себи довољан узрок, да се пронађу средства, којима би се та невоља уклонила.

Из искуства се зна, да је брза помоћ двострука помоћ. Да не би српски занатлијски сталез ово мало земљините, које још заузима, изгубио, ваља га поткрепљивати. Како да се то постигне, од чести смо на другом месту о томе говорили а од чести ћемо и даље у току овог чланка наше мисли изложити. Овде нека нађе једна идеја мало простора, која кад би се остварила, мислимо да би се у Земуну занатлијски сталез подигао, и која би се и по другим српским местима оживотворити могла.

Ми у Земуну имамо честитог грађанина, чије срце дише човечношћу и родољубљем и који је кроз дуги свој живот стекао поштовање и љубав својих суграђана, па се он одликује тако исто сталношћу карактера, као што му је душа отворена

свему, што је корисно и добро. Његове је заслуге и пресветли монарх уважио, одликовавши га лепим одличјем. Бог му није дао порода, али га сваки поштује као оца, који зна за његове племените намере. Честита старина посветио је своје знатно имање, плод свога постолетњга труда и прилежана на добротворне цели. Сиротиња ће му успомену сачувати, јер је њој наменио, као што се зна, своју фундацију.

Ово је племенита намера. Сиротињу потпомагати један је од најлепших прописа кришћанске науке; но исто је тако племенито, а притом по народ користније, бринути се да сиротиње никако и нема. Човек је створен за рад а радом нестаје сиротиње, јер радени и имућни грађани, који скупа сачињавају општину, стараће се за оне, који због старости или немоћи не могу ништа зарађивати, а притом је и број ових сасвим мален. Кад би се дакле у место закладе за осиромашене, завела с тим средствима фундација, од које би се доходак употребио за подизање занатлијског сталеза српског: то би задужбина једна била, која би неоцењене користи по варош и по цео народ имала.

Узмимо, да се та заклада састоји из суме од 40000 форината, дакле отуда би било годишњег приходка 2000 форината. Кад би се та сума ваљаном, вештом и приљезном каквом занатлији дала, да започне своју радњу, то би за двадесет година двадесет добрих занатлија изашло, а 2000 форината довољно је за сваки занатлијски почтак. Куратори те закладе, људи родољубиви и разборити, могли би дете још из малена упутити на занат рекав родитељима, да ако им син изучи нужне школе по том занат и ако се добрим својим владањем и приљезношћу достојно покаже, да ће добити одређену суму из закладе, којом би за-

почео свој занат. Овим би се двострука цел постигла: родитељи би милије трошили на васпитање своје деце не штедећи, јер знају, да ће им син извесну суму још у млађаним годинама добити, којом ће почети своју радњу; друго, кроз неколико година имаћемо знатан број ваљаних и имућних занатлија.

Кад би честита старина, кога мало пре спомену смо, закладу за оваку цел завео, доиста би постао велики благодет по сву нашу варош. Читаве фамилије, цео један сталез, у кога су грађанске и друштвене врлине у свој својој чистоти сачувале, благодариле би му на својој срећи и благостању и успомена његова остала би за навек и код потоњих нараштаја. И доиста није мање дично стећи спомен код продуктивних људи, но код људи што у нераду уживају туђу помоћ.

Али не само да би овакова заклада била од локалног значаја и користи, већ би и у ширим круговима подстакла вољу, да се такве и по другим српским местима заводе. Та живо је осећање Срба за напредак а често има и примера да имућни Срби чине разне задужбине за род свој. Срби имају фондова за научне цели, имају разноврних завода за изражавање млађег нараштаја. У новије доба дају се и техничарима стипендије а влада српска одредила је у потоње време и занатлијским ученицима знатне помоћи, да се на страни стручно изуче. Све је то доказ, једно за појртвовање српских родољуба у погледу за просветне цели, друго, да се значај занатлијског сталеза све више и више уважава. Нема дакле сумње, да се неће и други родољуби угледати на нашу ваљању старину и његову корисну задужбину.

(Наставиће се.)

## ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

**Земун.** Општинари наши нису се ни досад одликовали тачним вршењем своје дужности а од неког времена као да су сасвим изгубили вољу за општински рад. То нам показа и данашњи састанак, на који дођоше једва њих дванајест. Г. Градоначелник при свем том отвори седницу знајући, да се неће ни други пут законом прописани број скупити, а предмета имаде за решавање, који се не могу одложити.

Могуће је, да је томе узрок што неки општинари малаксаше вољом, што знају, да ће предстојећим реформама и онако бити скоро краја њиховој госпоштини. И заиста време би било да се наша општинска организација преиначи, јер се знаци све више множе, који казују, да је нешто труло, да је унутрашња и спољашња болест овладала нашим варошким заступништвом. Пре три месеца дао је први варошки представник оставку, рекавши, да му телесна слабост не допушта да и даље то звање врши. То је исто учинио данас и други варошки представник. И г. Солар наводи у својој оставци телесну слабост и старост, што му налаже да се одрече општинских послова. Но ту овај господин рече и то, да га и страсне појаве и лична нападања, што бивају у општинским седницама на то примораше.

Пре него што се почело већати о предметима, што су на дневном реду, поведе се међу општинарима реч о раздавању лимите соли, које се тек пре месец дана отпочела а већ има много тужба на раздавача од стране публике. Г. Ј. П. Јовановић из чистог је родољубља тај непријатан посао, раздавања соли публици, на се примио, јер не само што се је обвезао, да свој труд положи, већ није тражио ни награде ни трошка за товарење, подвоз и пр. Општинско је веће при јавној лицитацији, на којој је рођени брат подузимачев изашао као главни такмац, пристало на ту родољубиву понуду и предало је њему раздавање соли. Г. Ј. П. Јовановић лично не врши тај посао, он га је поверио своме брату а овај у јавној седници рече, да му је брат тај посао за то на се примио, што је рад да добије неколико стотина форината, а да би то постигао не може свакоме на књижицу, у којој је званично количина назначена, издавати толико соли, јер би тим начином у место добити штете имао. Из ове изјаве излази

двоје: једно што раздавач присваја себи силу, да власт контролише, друго, да му остане сна со, што публика не узме. Ми смо пак тог мњења, да општинско веће није требало усвојити тај начин раздавања лимите соли, којим се тужбама широм врата отварају а и неморалан је. Оно је могло претпоставити, да нико неће бадава да се труди и да свој капитал без користи уложи.

Јавили смо у прошлом листу, да је г. др. Јован Суботић дошао у Земун услед позива наше црквене општине. У недељу пре подне дошао је у скупштину, која је тога ради била сазвана. Ту је скупштинаре известио о стању ствари на сабору. Извешће његово беше онако исто, као што то читасмо у јавним листовима.

(Црквена скупштина 27. јула.) Г. Председник др. Ј. Миланковић, перовој Ст. Милашиновић, скупштинара је било 45, пречасна г.г. Аврам Живановић прота и Василије Суботић парох.

Председник спомиње да дотација оvd. парохијалног свештенства још није решена и ставља предлог, који је у том погледу од г.г. свештеника поднешен скупштини на решење. Предлог гласи: да се свештеницима одсад даје трооструки бир и на питање председника, хоће ли се званичници и официри поревати, који досад нису ништа принашали, предлаже г. Ђ. Солар, да ови одсад по процента од плате или пензије годишње свештенству плаћају имају. И један и други предлог усваја се једногласно.

Неколико чланова ставише питање, како да се на оне парохијал разрезе, који овде не плаћају државну порезу. На предлог г. Ж. Лончаревића, решено је да се магистрату остави, да он на ове људе парохијал порезе ставивши их у три класе: трговце у прву, крчмаре и занатлије у другу а надничаре у трећу класу и свака нека плаћа трооструки досадашњи бир. Још је и то решено, да се магистрат умоли, да се сувишак парохијала, ако га буде, остави црквеној општини на расположење. Уједно прима скупштина изјаву г.г. проте Аврама Живановића и пароха Суботића, да ће они на зактевање умрлих мртвачима бесплатно у цркви опе-ло држати. Још се усвоји изјава г. г. свештеника, да ће досад наплаћену штолу дотичним лицима натраг повратити.

У питању о протопопском капелану донесена су три предлога: 1. да се општина не осврће и не брине за плату капеланову, почем га не признаје за општинског; 2. да се за капелана плаћа порезе, и 3. г. прота се нуди, да ће дати он 300 а општина 100 форината. По дужем већању стави председник сва три предлога, најпре други, па трећи, па први на гласање. Први се предлог усвоји већином гласова, а друга се два одбацише.

Председник чита допис земунског посланика г. дра Суботића, у коме општини одговара, да ће на позив њен за неколико дана овамо доћи. Овај одговор узет је радосно на знање.

Председник пита, да ли да се магистрату јави да парохијал само паросима издаје. Пошто је то закључено прочита председник допис магистрата, где се јавља, да је г. парох Никола Савић из варошке благајне 300 ф. у име парохијала поднео, која ће се одма општинској каси од наплаћеног парохијала вратити. И овај се допис уве на знање.

Прочита се извешће пододбора, који је по налогу прегледао од Грубера саграђену шупу код св. Николајевске цркве. Одбор је пронашао, да тај посао није по погодби свршен и да Грубер не заслужује погођену своту од 1382 ф. и 56 повч. по да му се само исплати 960 ф. Пододбор уједно јавља, да је Грубер на ту понуштену суму пристао под условом, да он на шупи ништа више нема да оправља. Пододбор овом приликом предлаже, да се место ова речене шупе насне циљом. Извешће пододборово уве се на знање и његов се предлог о исплати Груберу усвоји. Тужба дотичне цркве прима уједно налог, да тај закључак изврши.

На посетку спомиње претседник, да је већ више пута закључивано, да се на богородичну цркву нов сахат набави и предлаже да се та ствар једном реши. Решено је, да тужори М. Лаушевић и Ј. Чутуковић и члан општине Ђ. Пантелић на основу поднесеног предрачуна са сајцијом Мајером у Новом Саду погодбу учине.

— Дакле питање о Војеној Крајини је решено. По бечким и пештајским листовима решена је у понедељак 4. августа судбина нашега завичаја. Војничка Крајина као таква укинуће се и почетак је већ учињен са крижовачком и вараждинском пуковнијом, које су сједињене са Хрватском и постаће жупанијама. Вароши пак Сисак, Сењ и Беловар постаће краљевским варошима. О том важном по нас предмету једне пештанске новине овако говоре: О питању Војничке Крајине сложише се у понедељак 4. ов. м. у министарском савету Остављено је дотичном министарствима, да се о поделу прихода међу собом погоде. Ово је за то нужно, што се не може Крајина уједаред укинути, већ засад само две регimente и једна кумпанија као што ће и неке вароши осад грађанској управи потпасти. Постепено укинуће се и у осталој Крајини војничка управа тако, да ће после осам година сва Граница провинцијализована бити... С друге стране чујемо, да су и реформе одложене, бар у том виду, у ком су их познати пројекти оживотворити хтели. Војени министар Кун рад је, веле, да се у Граници сва војничка управа укине и грађанска уведе, под коју би дошли сви становници што нису војници. Ми се надамо, да ћемо моћи у идућем листу потанко извести наше читаоце о стању ствари. Чујемо још и то, да ће се по комунитетима опет завести „ландвер“, у који ће сви негдашњи ландверски официри постављени бити, ако то желили буду. — Синоћ доцкан добили смо из Беча телеграм, који нам опет јавља, да ће се реформе у Граници административним путем завести, дакле нису систиране. И питање о крајишким шумама, које беше „због политичке расправе одгођено

повољно по нас стоји; махинације, да се на политично поље пренесе, одстрањене су.“ — О том предмету пише „П. Л.-у.“ његов подузванични дописник: Граничарска ствар беше 5. о. м. снова у министарском савету а 6. или 7. доћиће ствар пред комисију. Да се Војничка Граница уједанпут укине не лежи ни у интересу Угарске: прво, што не би било пробитачно да се онај неукротљиви елемент, кога је могла држати војничка управа, одједанпут ослободи; друго, што би неке регimente врло незадовољне биле кад би потпале под грађанску управу. Но ако се постепено укида Граница, Граничари ће се угледати у бивше своје другове, па видевши, да им је добро под грађанском управом, тежиће да се таква и код њих уведе. Дакле што би се данас само силом произвести могло и опасно незадовољство изазвало, то ће се после сасвим мирно извршити.

— Дописник наш из Београда пише: „Видов дан“ продужује своју полемику против „радикалаца“ српских а у томе потпомаже га и „Световид.“ Док „Видов дан“ с познатом мајсторијом стила и софизма тежњу „радикалаца“ напада и намере им изопачава, секундира му „Световид.“ који не само спољашне обреде црквене брани, већ мисли да православље и са дебело јером заштити. Но ова борба конзервативаца чини ми се као да се међу собом паралише; јер што би „Видов дан“ својом мајсторијом либерализму нашкодити могао, то му верни друг својом неспособношћу поквари, изазивајући код читалаца чувство сажаљења и желети је, да се „Световид“ што више у интересу напретка распростире. Он је налик на онога члана „друштва умерености“ у Инглеској, који је сваки дан био пијан, па кад му пребацише, за што тако против правила свога друштва греши, рече да он на тај начин дејствује, јер је он, вели, одвратни пример, да се људи гнушају тога. Ова је полемика ипак неку живост у нашој журналистички произвела, која би иначе без свакога интереса била. Ако и признамо, да је стагнација код нас велика, то се ипак не може предпоставити, да у једном народу више од милион душа нема никаквог кретања, које би се у журналистички огледало. Задатак је повинарству, да само дискусију покрене, а да за то има материјала у народно-привредном, у општинском, друштвеном и т. д. погледу о томе не треба сумњати. Та поља журналистика ваља да обрађује, ако

већ притисак цензуре политичку дискусију о домаћим стварима отештава. — Народни војници београђани први пут ће изаћи прекосутра у недељу на кнежев дан у новим војничким хаљинама. Униформа та сасвим је налик на униформу вапих варадинаца. Кнежев дан провешће се овде обичном прописаном парадом. Полиција је јавила доброшом, да се на тај дан нико не сме скупљати у друштва и гомиле! — Читали сте телеграм кореспонденц-бирова из Београда у пештанским и бечким новинама, који јавља по „Видов дану“ да је вице-краљ мисирски уреднике главних европских журнала позвао, да о његовом трошку дођу на свечаност при отварању сујетског канала. То је проста реклама Видовданова, којом је његов сауредник и извештач кореспонденц-бирова хтео да изнесе свету на видик како је и уреднику „Видов дана“ дошла тква позивница, и да је тим упоређен са првим европским журналистима! Не знамо, да ли је и уреднику „Световида“ дошла така позивница, Видовдановом зацело није. Докле ће још бити таквих недостојанствених маневра и то о трошку српског диспозиционог фонда!?

— Из Сарајева чини нам од 2. августа ово: Овде се сад оснива српска полугимназија по одобрењу власти и говори се, да ће се уз то и читаоница завести, где ће бити слободно сваке новине читати. Овај наш нови везир Сафет-паша показује се као велики пријатељ науке и напретка, јер вели да од науке највеће користи има по народ. Такав се за сад бар показује, али се бојимо, да се по босански не потурчи, па да не буде као и остали. Он има на себи и аскерски и везирски чин а човек је који немари за параде, те сам иде конзулима у визите, праћен само једним момком. Овде се тајно говори, да су дигли Теофила Петрановића са учитељског звања, по не знам је ли то истина, али пре ће бити истина, јер као што чујем тражи наша општина учитеља, који може да предаје гимназијске предмете. Школски чланови наше општине сад су ови: Ристо Х. Ристић, Ристо Бесара и К. Скарић, сама омладина, те се надамо отуда берићету по нашу школу. За гвозден пут има овде око двадесет инжињера. Друштво, што ће да гради жељезницу, решило се је за овај правац: из Костајнице на Бањалуку и на Травник, оданде у Сарајево па даље на Сеницу, преко

Новог Пазара у Цариград. Турци, што пуцаше на инжињере код Јајице доведени су у Травник у затвор. Из Бањалуке чујем, да се међу трговцима породила нека неслога због богословског завода. Тамошња омладина сложила се да подигне нови учебни завод, за којег су здање мајстори из Немачке погођени за девет стотина дуката осим материјала. Похвално је, што Србе у том подuzeћу и омладина турска потпомаже.

— У среду 6. о. м. ступила је у живот автономна земаљска управа Хрватске и Славоније. Затим ће следовати уређење судова. За инсталацију бана хрватскога барона Левина Рауха чине се велике приправе у Загребу.

— Званичне бечке новине донеше ономад уговор између владе и јужно-жељезничког друштва, по коме ће ово друштво да гради жељезницу од Св. Петера до Реке, која треба да је готова 1. јула 1872.

— Прошле недеље 3. о. м. проведена је у Паризу и у свој Француској стогодишња светковина од рођења цара Наполеона I. који се родио 1769. 15. августа у Ајачију на острву Корзики. Он се управо те године родио није, већ на годину дана пре, т. ј. 1768. Но сам је још за живота прогласио, да је једну годину млађи и то с тога, да буде рођени Француз, а не да је рођен кад су Корзиком Ђеновљани владали. Наполеонска слава проведена је у Паризу при грдној множини света у потпуном поретку. Амнестија, коју је цар том приликом издао, направила је велико задовољство, особито међу посленичким разредом како у Паризу тако и по свима општинама у унутрашњости. На много места где су осуђеници поотпуштани, оставили су тамницу узвикујући: живео цар! Листови врло повољно поздрављају амнестију. Још јављају, да ће цар тек 29. о. м. отићи у шалонски логор да га распусти, јер сад му није могуће ићи, јер је слаб, патећи од ревматизма. — Француски маршал Нил умре је. Он је поживео 67 година и био је можда највећи ђенерал француски. У њему је цар Наполеон изгубио највећу потпору. Од две године овамо, он је био војени министар и као такав преустројио је војску тако, да би се могло за неколико дана милион војника на бојиште повести.

— Европске силе живо настојавају, да се размирице између Порте и египатског вице-краља изравнају. На ту целъ приспела је у Цариград и мати вицекраљева, која ће у сарају у том погледу да ради. — Царица француска приспеће у Цариград 29. ов. м. по под туђим именом, јер хоће, да избегне сваки свечани дочек.

#### Телеграм.

**Беч.** 10. августа, 9 сахати у јутру. Службене новине донеше царски патент, с којим се цивилној управи предају Ђурђевачка и крижевачка пуковнија, две кумпаниј: слујинске пуковније и вароши: Сисак и Сег. Други царски патент саива земаљске саборе.

### НАРОДНА ПРИВРЕДА.

**Беч.** 9. августа. (Телеграм.) Шеница у Бечу: мађарска 87-фунт. по 5.50, шопроњска 86 $\frac{1}{2}$ /89-фунт. по 5.27; виелбуршка шеница у Виелбургу 87/89-фунт. стара роба по 5.10; словачка шеница у Торпоцу 90-фунт. по 5.50. Раж у Флорисдорфу: словачка 80-фунт. по 4 фор., 83-фунт. по 4.15, аустријска 80/81-фунт. по 3.90; вацка раж у Вацу 80/81-по 3.95. Словачки јечам у Најхајалу 70/72-фунт. по 3.20. Мађарска воб, транзита, 45-фунт. по 1.97, 48-фунт. по 2.08. Промет у шеници 30.000 мерава

#### Стање воде Саве.

Код Земун:

У четвртак 7. августа: 9 с. 0 п. над нул. Кишов.  
„ петак 8. августа: 9 с. 5 п. над нул. Кишов.  
„ суботу 9. августа: 9 с. 9 п. над нул. Кишов.

Код Митровице:

У четвртак 7. августа: 4 с. 4 п. над нул. Кишов.  
„ петак 8. августа: 4 с. 6 п. над нул. Кишов.  
„ суботу 9. августа: 4 с. 7 п. над нул. Кишов.

Код Сиска:

У четвртак 7. августа 2 с. 2 п. под нул. Кишов.  
„ петак 8. августа: 1 с. 8 п. под нул. Кишов.  
„ суботу 9. августа: 1 с. 3 п. под нул. Кишов

**Земун.** 9. августа. Сутра после подне у 4 часа држаће се скупштина одборника како наше трговачке задруге тако и свију занатлијских задруга и то у мађистратској дворани. Скупштина је та сазвана ради већања о установљењу трговачке и занатлијске камаре, због чега је по свој прилици већ стигао нужни материјал и спискови са стране. Наша ће скупштина избрати оне чланове који ће бити позвани, да сучедују при устројству те камаре. Није нам познато, да ли је и општинско веће своја два члана већ изабрало. Осим Папчеваца, који протестују против тога, што ће седити камаре у Земуну бити, као што чујемо сва су остала места своје листе послала.

Позив, што га је пре неки дан привремени одбор издао на уписивање акција петролејске фабрике у Земуну, леп је одзив нашао не само код нас у Земуну, него и у околним варошима, особито у Београду, Папчеву и Новом Саду, те по свој прилици неће ни доћи до јавног уписивања, и ако смо имали прилику

чути, где су више њих желели, да учествују у том подухвату са мањом сумом од оне што се изискује од основача. Ово је знак да се код нас подузимаљачки дух у последње доба јако почео будити и баш за то би желели, кад би се извешан број акција уступило мањим капиталима, ако не другог чега ради а оно бар ради тога, да се воља раденичкога удружења код нашег света подрачује.

Кредитском заводу у Бечу издава је предходна концесија за грађење железнице из Осека у Земун. Инжињери премерише просторију у околини земунској, као што су и одредили место, где ће се станица подићи. Као најбоље место за то нађоше, да је просторија између Кузног гробља и Лаудоновог шанца, но права тачка за станицу не може се пре одредити, док се коначно не реши, где ће се скопчати сремска пруга са српском.

Целе седмице готово једнако пада киша и економи очајавају бојећи се да им не потрули сва летина. И виноградима као и кукурузима ова многа киша нанесе доста квара.

Бечкеречки вапар није био најбољи за марвене трговце, јер ма да је било догоњено доста рогате марве, ипак је била мање више лоша па и сама пуста река, која је обично у ово доба године дебела, но овај пут беше мршава због бивше суше. Пар крава продавало се по 140/160, а волова што су за горње пијаци 260/300 форината. Дотерано је много свиња, но слабо пролазише. Продато је нешто банатских и то по 45/50 форината.

**Земун.** (Званично.) Због марвене болести, која се појавила у неким крајевима Турске близу српске границе, наређено је, да рогата марва, што се догања из Србије, мора да одржи десетодневни контумац.

— У четвртак 14. ов. м. продаће се у овдашњој армицији јавном дражбом 1079 комада цакова.

**Београд.** 9. августа. (о. д.) Јуче је приспео у Београд шеф канцеларије српске банке г. Петровић. Баначка пак радња, као што чујем, отпочеће се још овога месеца. Г. Петровић познат је као врло вешт и искусан човек у трговини, те се мора овом нашем младом заводу честитати на тој аквизицији, особито сад у почетку радње, кад је од преке потребе; да се на управи налазе вешти људи. Они који то увиђају боље разумевају интерес завода од оних, којима се чини да је плата од иљаду дуката одвише велика. Кад ће већ једном и у нас цицијашког духа нестати.

Изгледу су, да ће и ове године бити из Србије знатнога извоза хране. Стигоше већ са горњих пијаца неким овдашњим комисионарима налози за куповање. Али где беде, неће да се приме тога посла за то, што су при познатој несолидности наших производача изложени штети, јер не држе своју задану реч ни у погледу за погођену количину ни за каквоћу. Лане и преклане знатне су суме, раздате у капаре, пропале комисионарима код производача.

Преображенски вапар у Коларицама у смедеревском округу не испаде како ваља. Многа је марва дотерана, но бејаше мршава због бивше велике суше. Пар се волова продавао по 28/35 дуката, што је прилична цена, али у сред вашара пуче глас да је конгумац постављен, те тако одма преста куповање. И трговаца са стране бејаше доста на овоме вашару. Никакав се случај, фала богу, није догодио, као што се по вашим вашарима збива, да у сред бела дана нападно лопови на човека, као што пре неки дан у Бечкерек у вашару нападоше београђанина Трифуна Стојановића и сву му руку изгризоше, хотећи му истргнути кесу, но тројица зликоваца ухапшена су али четвртого не могаше полиција ухватити.

**Ништа.** 3. августа. (С. К.) У течају прошле недеље наступила је и на нашој пијаци живља радња са храном. Урок томе беху стране вести, што јављаху за скакање цене због слабих резултата жетве, те је наглед, да ћемо имати знатнога извоза. Особито се је показала јака воља за шпекулацију и почем доводи не беху у рамери са куповањем и почем је местна трошња шеница велика, то је скочила готова шеница једно на друго са 40 новчића. Шпекулација не имајући довољно готове робе на пијаци, морала се је ограничити на радњу на рокове те усљед тога закључене су при колебањивим ценама житне количине и то с почетка недеље по 4.50 после 4.70/75 а при свршетку недеље и по 5 фор.

За ове вам садашње цене шенице могу јавити: потиској и моринској, старој и новој роби, цена је цоленти по 4.60 до 5.50/55; банатска лањска роба по каквоћи 4.—/4.35 до 4.90.

И ражи се тражило и плаћала се готова роба по 3.20/25, за септ.-окт. од 3.35 до 3.42 $\frac{1}{2}$ .

У напоници није се ништа радило, а што год је било јечма на пијаци све се је продало. Нови се јечам слабо доводи а цене су му ове: јечам за стоку по 2.20/30, за циваре нема робе а за малцик јечам траже 2.45/60.

Кукуруза се тражило само толико, колико треба да се цимире пређашњи закључци, и плаћала се лепа здрава готова роба по 2.47 $\frac{1}{2}$ /50, за септ. по 2.60/62 $\frac{1}{2}$ , за окт. 2.70/72 $\frac{1}{2}$ .

Цена зоби готовој роби пређашња је и плаћа се по каквоћи по 1.70/80, за септ.-окт. по 1.78/79.

Брашно се тражи за ианов а цена му по мало скаче.

Реницу плаћају по 7.25, банатску по 7. /7.45 седамдесет и пет фунти.

Маст, варошка роба заједно са буретом по 41 /41.50, ососка роба по 38/39 форината цента.

Шљиве никако не пролазе, босанске држе на 10.50, српске на 9.50. Нове робе купљено је за окт. и нов. 1000 цента по 16 фор. а сад их држе на 17 фор. Некмез, стара роба по 13.50/14 фор.

Шишарке не пролазе, а цеђевог меда продато је 200 цвета по 18 фор. Воска 116/117.

## Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	А в г у с т а					
Дукат цесарски	5.91 1/2	5.91 1/2	5.90 1/2	5.93	—	5.93
Сребро	121.—	121.—	120.75	121.—	—	121.10
5% металици	62.75	62.75	62.80	62.75	—	62.90
Ови с кам. мај—новем	62.75	62.75	62.80	62.75	—	—
5% народни зајам	71.90	71.90	72.—	71.90	—	71.95
Акције народне банке	766.—	766.—	769.—	769.—	—	774.—
„ кред. завода	308.—	308.—	310.30	308.20	—	311.70
Ловови 1860. године	101.—	101.—	101.—	100.90	—	101.40
Лондон	123.90	123.90	123.90	124.—	—	124.—

## Пловидба местне лађе до 19. августа.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата у јутру.  
 Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.  
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 2 сахата по подне.  
 Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 4 и по сахата после подне.  
 Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата после подне.  
 Из Београда у Земун, у 7 сахата после подне.

## ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

## Eingefendet.

Herrn Carl Gruber in Semlin!

Vor einigen Tagen erlaubte ich mir, über eine Ihrer Leitung unterstehenden Montirung eines Pferddegöppels einige Bemerkungen, deren Wichtigkeit außer mir auch noch andere anerkannten. Diese scheinen Sie ziemlich stark in den Harnisch gebracht zu haben, da Sie sich im Gasthause gegen mehrere Herren äußerten: ich hätte mich „unsterblich blamirt“, verstehe nichts vom Göppel und sollte eigentlich noch in die Schule gehen, um diesen kennen zu lernen. Ueber mein Wissen aus der landwirthschaftlichen Maschinenlehre können Sie, mein Bester, ganz beruhigt sein, indem darüber andere Größen, als Sie eine sind, ein günstiges Urtheil fällten. Nach Ihrer Meinung müssen Sie den Göppel und seine richtige Montirung ganz gründlich und besser als ich verstehen, da Sie ja selbst schon welche verfertigt haben; nur ersuche ich, mir mitzutheilen, wo und für wen? Was mich betrifft, so behaupte ich, Sie haben kaum das ABC von der Montirung und Arbeit eines Göppels weg; aber ein Enperkluger, wie Sie einer sind, der behauptet, 4 Schrauben halten Dasselbe aus, wie 10 von denselben Dimensionen und der den Flansch des Cylinders von einem 3pferdigen Göppel mit 4 Schrauben an das Balkengerüst befestigen will, — muß wahrlich viele Schulen besucht haben.

Semlin, 21. August 1869.

„Der botanische Lehrer“ (?)  
aus Franzensthal.

## Јавна захвалност.

Потписани преселио се је са својом радњом у своју кућу у бари преко пута од „венедије“. Ова његова гостионичка радња носи име

## Народна гостијоница,

у са свим новом здању и собе ново намешћене Јављајући то поштованој публици не може наино а да не изрекне своју захвалност на досадашњу многобројну посету, и моли да га те у будуће удостоје, уверавајући поштоване госте, да ће и одад добро послужени бити.

## Ђорђе Прескар

угостичар у Земуну.

## Danksagung.

Der Unterzeichnete übersiedelte mit seinem Wirthsgeschäft in sein eigenes Haus, in der Nähe des Landungsplatzes, vis-à-vis dem Gasthause „Hotel Venezia.“ Auch dieses sein neues Geschäft führt die Firma

## Hotel national

befindet sich im ganz neu erbauten Hause und die Zimmer sind durchwegs neu möblirt. Indem er dies hiemit zur Kenntniss bringt, spricht er für den zahlreichen Besuch, der ihm bisher zu Theil geworden, seinen Dank aus, bittet ihn mit demselben auch in der Folge zu beehren. Auch fernerhin wird er bemüht sein die pl. t. Gäste gut zu bedienen.

Georg Preskar,  
Gastgeber in Semlin.

## Unterricht im Zeichnen,

kann ein Privat-Lehrer in den Nachmittags-Stunden von 5—7 Uhr ertheilen. Zu erfragen in der Redaction dieses Blattes. —

## Поука у прагњу

може један приватни учитељ да предаје после подне од 5—7 часова. Упитати се може код уредништва овога листа. —

## Објаба.

Кућа грчког фундаса у главној улици под бр. 72. у Земуну даје се од Митрова дна ов. г. под кирију на једну или три године и то путем писмених понуда. Ова је кућа врло погодна за гостионицу, каква се је радња ту последњих година и упражњавала. Услови се донају код куратора грчког фундаса у трговини

## Браће Вулка.

## Kündmachung.

Das Haus des griechischen Schulfondes Nro. 72. in der Hauptstrasse in Semlin wird im Offertwege vom 1. November l. J. auf ein oder drei Jahre in Pacht gegeben. Dieses Haus eignet sich seiner Lage halber besonders für ein Gasthaus, welches Geschäft durch mehrere Jahre daselbst ausgeübt wurde. Die Bedingungen sind zu erfahren bei dem Schulfondscurator in der Handlung der Herren

## Brüder Wulko.

## УЧИТЕЉКА КЛАСОВИРА.

Код уредништва овога листа може се извести за једну учитељку на гласовиру, која може да поучава како оне, који тек почну учити, тако и оне, што желе да се боље упражњавају у тој вештини.

## Eine Klavierlehrerin.

In der Redaction dieses Blattes ist eine theoretisch und practisch befähigte Klavierlehrerin zu erfragen, welche für mässiges Honorar sowohl Anfängern als auch Fortgeschrittenen Unterricht im Klavierspiele ertheilt.

ГОСТИОНИЦА КОД „ПАРОБРОДА“  
у Земуну

сасвим је изнова поправљена и новим намештајем како кафана и гостионичка дворана тако и собе за путнике снабдевена. Послуга и кухиња поверене су искусном човеку а сваке врсте пића сам потписани набавља тако, да ће поштовани у погледу на врло добра нива и вина што боље послужени бити. Ова гостионица особито је zgodna за поштоване путнике због свога положаја на Дунаву близу паробродске станице.

Антон Леви.

Das Gasthaus zum „Dampfschiff“,  
in Semlin

wurde ganz neu renovirt und möblirt, und zwar sowohl der Billard- und Speisesaal als auch die Passagierzimmer. Die Küche und Bedienung ist daselbst einem erfahrenen Restaurateur anvertraut, während der Unterzeichnete selbst die Getränke vorgiebt, welche in Bezug auf Güte und Echtheit der Weine und Biere nichts zu wünschen lassen. Dieses Einkehr- und Gasthaus empfiehlt sich ganz besonders den p. t. Reisenden wegen seiner Lage an der Donau, in der Nähe des Dampfschiffahrts-Landungsplatzes.

Anton Lewy.

(Наставак.)

Суморне мисли навалише на младог Козака, но он махну руком, сиће се са степеница и пође управ реци. Путања, о којој смо већ говорили изведе га на брег па онда и на могилу што беше обасјана тајанственим месечевим блеском. Голубенко је ишао без икакве цели само, како веле, да одагна тешку сету и да сасвим заборави атамана и његову лепу ћерицу Олесју.

Све се јаче спуштаху ноћне сенке, и све тише и тише постајаше у природи; те зато су се јасније могли чути ноћни звуци. По кад што је струја ударила о брег, или сањива риба певеснув репом по води спушташе се у дно реци. Голубенко је непрестано ишао, па и не осети како дође до могиле. Он приђе оној страни што стајаше у сенци. Наједанпут из шибљака захрже коњ. Козак стаде слушати. Коњ није био далеко, он пође тамо од куда се хрзаће чуло и виде великог коња у богатој опреми привезаног за један стари клен. Голубенко погледа и виде на врху могиле две човечанске сенке. И ако козак није био страховица ни празноверан али опет га нешто текну. Он и нехотице помисли да то несу младенци оставили своје ладне подземне ложе и изишли да поседе на ведром ноћном зраку. Но он се сети да мртваци не језде на коњима, а обичан коњ стајао је близу њега, хрзао и фрчао. То намери Козака да мало боље загледа у сенке. И његово оштро око таки познаде једну — Олесју. Он ју је познао по злаћаном ћердану на белом гр'оцу, познао је по дугим враним витицама на покон могао је познати по лепој блески месечевој. Голубенко нехтеде момка ни да гледа, а и шта га се тиче које драган Олесјин, кад га она не љуби. Хладнокрвно гледајући то, Голубенко опет махну руком и врати се двору Свистуновом. Не слушајући гласа свести своје, тешки боли тиштаху срце млаћаног Козака, и дуго, дуго у немирном санку слика лене Козакине трептила је пред њим, дуго је он слушао пољунце њене . . . .

IV.

Тек што је зарудела рујна зора а у двору атамана Свистуна Бублинеког беху већ сви на погама. Из харова извођаху чиле коње. Стари и млади козаци чишћаху оружје а

неки огледаху коње. Жене и девојке трчкараху из куће у кућу, уздихаху и тешкаху се испрекиданим речима, из којих је се могло видети е се скупљају да испрате очеве и браћу, мужеве и драгане своје.

Пан Голубенко још је спавао у вајату, кад га из убаха пробудише два јака удара у врата. Он скочи, баци на плећа чекмењ и отвори им. На прагу је стајао атаман осмејкујући се на госта.

— Ђувегија се заспавао! рече Свистун и загрли Голубенка.

— Јошт ја нисам ђувегија пане! одговори Голубенко.

— А зар ти није мила ћерица моја? запита Бублински и неверљиво погледа госта.

— Да ли је она мени мила или не, то се никога не тиче пане Иване, ну сва је ствар у томе што Олесја и нехаје за ме, а грехота је узимати оно срце, које те не љуби.

— А! то је друга ствар, рече Свистун хладно, а очи му синусе гневом.

— Више ништа немаш да ми речеш, сине мог старог друга? Запита атаман.

— Кажем ти још, е сам готов погинути за друга мога бата, е сам готов да заједно шњим идем на душмане наше мајке Украјине. Кажем ти још да је грех, страшни грех натеривати туђу душу, и молим те пане Иване заборави да сам видео твоју милу ћерицу, и ако је сам никада заборавити не могу!

— Јели то све? Запита Свистун.

— Све, одговори Голубенко.

Неколико минута трајало је тешко ћуташе. Свистун га први прекиде, позвав Голубенка да се богу помоли и да се мало прихвати пре пута. И домаћин и гост изидоше на двор.

На пољу је свећеник већ стајао за столом, што беше покривен чистим белим чаршавом; на столу је лежала стара иконица, јаванђеље и крет. На другом крају широког дворишта стајао је још један сто, но он не беше покривен и на њему лежаху гомиле дрвених чанака, ножева и ожица, што показиваше да се за тим столом спрема закуска.

Пред двором стајаху редови козака и сваки је држао коња за узду. На бледим лицима стараца беше извајан сетан израз, а на лицима бујне момчадије светљаше се радост и јуначка охолост.

Свистун изиде на двор, поклони се козацима и заповеди да се отпочне молитва. Свећеник покropи све светом водицом. Козацима донеше напојницу. Свистун испи чашу шљив-

вовице па стаде да се са чељадима прашта.

Олесја прва обисну оцу о врат. Атаман полако отури од себе шћерицу и погледа је у лице. Девојче се трже, побледи и обори чарне очице земљи.

— Слушај ћерко, рече Свистун хладно. Може бити е се нећу више вратити кући својој.

— Бог је милостив бабо! дрхтајућим гласом проговори Олесја.

— Бог је милостив, ну Пољак неје

— а ти ми се не утичи у реч, настави срдито отац. Ако се вратим, ја знам шта ћу радити, а ако се не вратим — и онда ће ти воља моја заповедати, само та воља, биће још страшнија, јер ће из гроба на те мотрити. Ја сам те љубио и хтео сам да те дам добром човеку, но видим да не хајеш зањ. Ну па ништа ја те нећу . . . Иди за кога хоћеш! Само нигда ти немогу допустити да поћеш за душмана отацбине наше. Сећај се мојих речи оне ће те прати па ма где била, ја ћу из гроба устати . . . Свистун стаде и недоврши, он погледа на ћерицу своју што беше изгледала као мрамор, јаче притеже кајасе и поће вратима.

— Ну Олесја, имаш ли штогод при растанку да повериш бабином срцу? рече атаман и заустави се.

— Немам бабо! одговори мирно девојче.

Бублински још једном глену на ћерку и махну главом. Лице његово беше мирно, па опет се под тим миром скриваше нешто тајанствено.

— Ну послужи ме ћерко! рече Свистун.

И он благослови и загрли ћерицу, но видело је се да му се неки тешки терет на срце свали. На очи старчеве ударише сузе.

Бублински опрости се са чељадима, и свакоме рече шта да ради ако он погине. Па онда стаде; доведоше му коња и он уседде нањ као какво момче. Уседне на коња и пан Голубенко, али беше нешто сетан. Куд се дену окретност и живост млаћаног Козака, зашто му потамнаше чарне очи, што ће на лицу она тешка сета? Тако помисли стари атаман, и на души му поста јошт мрачније.

Козаци беху већ спремни, и коњи немирно удараху копитима о земљу.

— Браћо! хајдемо на душмане наше! Хоћете ли и ви самном? повиче Свистун.

— Хоћемо баћко! повичу Козаци као из једног грла.

После неколико минута на југо-западној страни од салаша, преко широке степе јездили су славни Козаци. Сунце је одсејавало на оружју и опреми бојној. Чврсто сењаху Козаци на коњима. Њихова ђутљива лица, некако се слагаху са пространом степом која је ширећи се на све стране бегала у даљину далеко — далеко.....

v.

Ајде да се вратимо у стан атамана Свистуна. Врата су затворена, мост је подигнут, свуд у наоколо је страшна тишина, и само петао узлетајући на ограду, своим кукурикањем поздрављао је румену зору. Ни око двора ни у врту, нигде човечанске душе — као да је све изумрло. Гледајући на то мртво сеоце коњанику, што јахаше обалом валовите реке стезаху се болом груди. Он је полако јездио, отпустив кању уздице и гледајући у врт се дог атамана.

Коњаник, што је тако рано јездио салашу, често је се освртао као да је се бусије бојао. С прве речи рекао би Запорожац да то није од њихове горе лист, и ако је одевен по козачки. Оно лице, они танки заврнути брчићи, те сребрне мамузе, све то напомиње пољског пана, а не сина Украјинског.

— А, оставио је, стари гавран гњездо своје! рече коњаник кад упази у даљини блесак сјајног оружја.

То је био човек од двадесет и три године, висок, леп, са веселим лицем. Он скрену са брега и у касу одлете густом врту старог атамана.

Још башта беше препуна трава. Још роса покриваше лишће дрва, цвеће и траву. Зраци сунца тек што минуше изнад ограде и осветлише високе врхунце јабланова, те због тога сенка под цбуновима изгледаше још гуще.

Не гледајући на рану зору, у врту је већ неко шетао. Нешто бело промицало је између два цбуна старе кленовине. Сунчеви зраци просуше се кроз густо лишће и обасјаше лепу Олесју у белој одорици, свиленом зарукављу и злаћаном ћердацу; она је стајала близу ограде и кроз пукотине од дасака гледала је управо у даљину. Па кад угледа коњаника, лако устрча по гредицама на плот и махну марамом.

Коњаник ободу коња и за један тренут стајаше већ код ограде.

— Јели ти отишао бабо Олесја? запита момак отскочив на земљу и сиремајући се да прескочи преко ограде.

— Отишао.

— Могули се састати с тобом у врту?

— Не, драги Казимире, не овде... не овде... на брачној могили.

— А што то Олесја? запита зачуђено момак и погледа на девојку.

— Овде никако не можемо, мени се све чини да на нас гледа отац.

— То је будалаштина голубице моја, отац је твој већ далеко!

— Ја знам да је далеко, али срце неће ми бити на миру ако ти не испуниш моју молбу.

— Лепо грлице моја, но кад ћеш доћи на могилу?

— Вечерас око великих заранака.

— Но, а сад допусти да те пољубим, то ћеме охрабрити.

— Када ти будем жена Казимире онда ћемо се љубити а сад...

— Бог с тобом Олесја; ти ми још и то одричеш! И момак уседе на коња и хтеде да одјезди, но Олесја ману нањ руком. Пољуб је био кратак али ватрен. А када је Олесја трчала двору по густој стази њени су обрашчићи горели као ватра.

Кад отиде Свистун у бој са Козацима, он је оставио Олесији након себе стару Егоровну да јој буде у место мајке. Седа је козакиња имала негда своје деце али су они већ лежали у земљи, а муж јој погибе у боју на Кримске Татаре. Четрдесет година удовиштва и самохраност испуниле су давно срце те јадне жене, но она је имала још једну страст,

— љубав ка Олесији, и њу је гледала старица као своје рођено дете; ђутљива са свима Егоровна била је савим друкчија када је се разговарала Олесјом. У дуге зимске ноћи старица је причала Олеси стотинама прича народних предања међу тим по већој чести чаровним приповеткама напомињала је понешто и из своје младости. Ту су већ излазила пред очи жива лица и истинити догађаји; ту је била и љубав и неверност и све човечанске страсти које свако срце има, само ако је његова младост била бујна и слободна. Олесја је веровала својој мајки и мало по мало од свакојаких по већој чести страшних приповедања и истинитих тужних драма и у њој самој развио је се чудан унутарњи живот, пун вере у чудноватости и тајанствености.

А стара Егоровна тврдо је веровала да је убава Олесја под крилима самих анђела и да никаква нечистива сила не сме дирнути њену милу љубимицу, а особито од онда од како су обесили детету о врат амајлију, коју су добили од светога

испосника. И кад је одлазећи атаман строго заповедио Егоровни да пази за његовом ћерицом, Егоровни није ни на ум падало да то ради, јер је то дужност њених тајанствених анђела. Старица која је била уједно и домаћица радећи кућне послове није ни видела како је запурена Олесја утрчала у вајат и пала на креветац гледајући да утиша јако куцање срца.

(Наставиће се.)

## Годишња скупштина народ. позоршта.

(Свршетак.)

Једанајеста се тачка усваја једногласно и поклања се поверење за у будуће г. агенту Светозару Крестићу.

Дванајеста тачка оста као и за прошлу годину. Око тринајесте дуже смо се забавили, јер се г. Хаџић због својих послова најпре не хтеде примити за управитеља. Неки су зарад тога предлагали стецишта, но се то не прими, и најзад се на председникову молбу прими опет г. Антоније Хаџић.

По четрнајестој тачки иступи једна трећина на коцку, но одма се тајним гласањем попуни.

Петнајеста. Би једногласно изабран г. Филип Кнежевић. Плату по уставу одредиће му одбор.

Шестнајеста. До тог часа небеше никаква одговора од барона Венкхајма и закључи се, да се ургира ради истог. — Данас сам пак добио приватан телеграм, у ком ми се јавља, да је то питање повољно решено. Довде сам при дебати учествовао, док се говорило о принципу, но кад се дошло на седамнајесту тачку био сам принуђен да дворану оставим, почем од пет имена, што их је одбор предложио, беше и моје дакле, где се о мојој личности дебатује не могу бити. Овај дакле предмет остаје без мог извешћа, а како је решен читаћемо у идућој „Застави“. Кад се пак гласање и дебата сврши, уђем опет у дворану и почем су сви предмети били исцрпљени, буду изабрана деветорица, да сутра дан протокол потпишу. Председник рече, да ће наше закључке предати јавности и у 7<sup>1/2</sup> часова у вече с бурним „живео“ закључи седницу.

Ово је дакле моје извешће и вама га остављам на расуђење у колико сте с њим задовољни, а уједно додајем, да по скупштинском за-

кључку од 28. јула т. г. припадајућу ми награду за путне трошкове не тражим, јер за част сматрам што ми је задруга то поверење поклонила, за што јој свечано благодарим.

Најзад јављам, да сам донео 10 комада задужница „Српске Матице“ и да сам овде нашао лепа одзива. Ако би ко и од наше задруге желео бити чланом „Матице“, нека се изволи обратити на мене. Условија су по II. чланку, §. 3. да мора сваки за 5 год. по 10 фор. годишње плаћати.

### Приметбе српске земунске певачке задруге на предлог браће вршчана.

Кад смо вршачки предлог читаоцима саопштили, то ћемо им и одговор наше певачке задруге изнети на видик. Написао га је претседник задруге г. Ж. Лончаревић, а с малом га је изменом одбор усвојио. На ономашњој скупштини би и њој изнешен на одобрење, и пошто га је она одобрила отправљен је у Вршац. Одговор тај овако гласи:

1. Земунска певачка задруга потпуно се слаже са првом тачком предлога вршачке браће, у колико се то тиче држања редовних годишњих скупштина свију српских певачких чланова, а не „свију српских певача.“ На тој годишњој скупштини имају се само предмети у претрес узети и решавати, који по својој природи спадају у круг певачких друштава. С тога се земунска певачка задруга не слаже с оним делом предлога, по коме би она потчињена била другом — по само певачко-задружном упливу.

2. Што се пак тиче годишње певачке светковине, то се та тачка предлога усваја, по из истог у првој тачки наведеног узрока, не слаже се земунска певачка задруга са сваким спајањем годишње певачке светковине, са скупштином друге какве — непевачке или немусикалне — корпорације.

3. На трећу тачку предлога вршачке браће, земунска певачка задруга примећује, да је она још при основању своје, култивисање српске гласбене уметности у виду имала, као што то §§. 3. и 13. њезиног устава казују. Наша је задруга у том смислу већ и основницу завела,

која се по могућности и уставном пропису множи. Њена тежња за напредком гласбене уметности у народу српском налаже јој ипак да и општи народни гласбени завод по могућности, и колико јој то њезин устав допушта, подпомаже, те је она готова датом јој приликом и на општи такови завод прилагати.

4. Четврта тачка предлога говори о управи те основнице. Земунска певачка задруга има ту само то да изјави, да је и она готова да се прими те управе кроз годину дана, ако буде од браће на то позвата.

5. Иста тачка под А. говори о распису и о награди композиција, и поставља начин на који би се то вршити имало.

Земунска певачка задруга уважава потпуно важност и значај ове тачке, и баш за то не може никако да пристане уз тај предлог вршачке браће. Гласбена уметност сасвим је на низком ступњу у нашем народу, а певачке задруге што су се установиле последњих година, тек су почетци у тој вештини, који само казују, да се почела воља у том погледу будити у народ. Стихије из којих се мање више наше певачке задруге састоје, нису онакве код којих би се могло темељна образованост у гласбеним предпоставити, дакле њихови чланови не могу ни бити преценитељи музикалних дела, најмање пак би они могли о томе решавати већином гласова. Наше су певачке задруге већином засада још само будијоци воље народа за ту вештину, они њу само практички култивишу; о гласбеним делима оцену пак изрећи, на то српска певачка браћа још нису позвата.

С тога земунска певачка задруга тог је мњења, да се оцене гласбених дела, што их речена друштва наградити хоће, повере колективно гласбеним ауторитетима словенским, по никако да о њима чланови наших певачких задруга решавају.

Што се тиче одељка под б. у истој тачки, то земунска певачка задруга од свег срца жели, да се у свима српским варошким општинама заведу редовне, основне гласбене школе, као код нас, и да свуда црквене општине венчају уметност тако лепо пригрле и потпомажу, као што то наша родољубива општина од постања нашег чини.

### СМЕСИЦЕ.

(Личне вести.) Г. др. Суботић вратио се у понедељак са пештанском лађом патраг у Нови Сад, испраћен до паробродске станице општинским претседником г. др. Миланковићем. У недељу био је г. Суботић на претстави у асени, где се је његово дело „Сан на јави“ претстављао. Сила света се је био ту стекао, који га је одушевљено при свршетку претставе изазвао и са громко „живео!“ поздравео. — Чланови одбора крајишке конзорције г.г. М. Ивић и Ј. Хубер одоше у понедељак у вече брвопловом у Беч, позвани од претседника конзорције г. барона Амброза Врањцана. У Бечу се цео ужи одбор састао, да предузме у познатом послу нужне кораке. — Г. генерал барон Кшиж вратио се у среду на брушког војничког табора, по одмах други дан отпутовао је за неко време у мехадијско купатило, где му се и госпођа супруга нахођи.

(Нови чланови „Матице“.) Ових су се дана више земунца уписали за чланове „Матице Српске“. Имена су ових: Коста Стојковић, Панџа Барјактаровић, М. Ивић, Ж. Василијевић, И. Василијевић, А. Д. Јовановић, Стеван Петровић, Стеван Вукашиновић, Ж. Лончаревић, Димитрије Младеновић, Стеван Марковић, др. Миланковић, Никола плем. Бакић и Ђорђе Њикић. Још је једна особа хтела да се упише за члана „Матице“, но као Немац није могла бити примљена по гласу устава.

(Родољубиви дар.) Наш суграђанин г. Димитрије Младен покљонио је народном позоришту један леп крет за женске и једну шиоу у вредности од 28 форината. Славу му! И наша црквена општина наредила је да се исплате 200 форината, што по је обећању имала да даде на народно позориште.

(Царев дан) прославили су и Земуну по дојкошњем обичају. Уочи дана беху главне улице вароши осветљене а други дан држаше се богомоље у црквама обе хришћанске вероисповеди и у сврејској синагоги.

(Универзитет бечки) највећма је посећен, где је прошле школске године 4800 редовних слушалаца било; отуда долази на медицински 35 %, на правнички 28 %, на теолошки 24 %, на филозофски факултет пак 13 процената.

(Сазидани Францишкан.) Од како су у Кракови влишли у женском манастиру на оно грозно дело, да је калуђерица Марија Убрик у једној ћелији још од 1848. сазидана и на којој само једна мала рупа бејаше, кроз коју је ранише, свет је јако узрујан и мисли, да се у сваком манастиру тако што догађа. Тако је пре неки дан у Кечмету власти јављено, да је у тамошњем францишканском самојтану један братар сазидан. Власт зашита министарство и добије налог да предузме истрагу. Они претседаше сво здање и ни на што подозрево не нађоше и већ се хтедоше удилити, кад један од полицаја спаси захрћала гвоздена врата у једном мрачном ходнику. На заповест моралоше калуђери та врата откључати и гле, доиста у мрачној ћелији без сваког намештаја на голм патосу лежаше један подебели братар у слаткоме сну. Настојник зашита рече, да је то древна јавница, те га морају овде сваки дан за већолико часова држати док се не истрезни. То поступаше надворничково одобрн комисија.